

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 30 Temmuz 2015
Sayı : 330

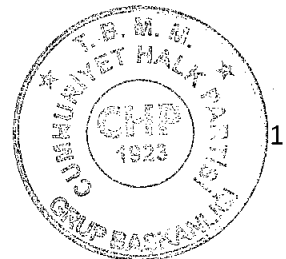
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununda değişiklik yapılmasına ilişkin kanun teklifim, gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 29/07/2015

Kazım ARSLAN

Denizli Milletvekili

TBMM KANUNLAR VE KARARLAR BSK.LİGİ
30 Temmuz 2015
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
30 Temmuz 2015
No: 11959

GENEL GEREKÇE

Anayasamızın 22 nci maddesinde yer bulan “Haberleşme hürriyeti”, herkesin haberleşme özgürlüğüne sahip olduğunu belirten bir kişi hakkıdır. Yine Anayasamızın 133 üncü maddesinde anıldığı üzere, “Devletçe kamu tüzelkişiliği olarak kurulan tek radyo ve televizyon kurumu ile kamu tüzelkişilerinden yardım gören haber ajanslarının özerkliği ve yayınlarının tarafsızlığı esastır.”

Haberleşme özgürlüğünün devlet aracılığıyla sağlanması ve korunması bakımından, habere erişim kanallarının tarafsızlığının yerleşmesi ve kamu kurumlarının özerk biçimde bu görevleri yerine getirmeleri çok büyük önem taşımaktadır.

Haberleşme özgürlüğünün sağlanması söz konusu olduğunda, kamu kurumlarının özerkliği ve tarafsızlığının yerleşmesi için, hizmeti veren kamu kurumları kadar, hizmeti alan “kamu”nun, kısacası vatandaşlarımızın, gerçek ve tüzelkişilerin ödedikleri vergiler ile payların da “sosyal devlet, hukuki güvenlik, hizmetin tarafsızlığı, verginin belirliliği, genelliği ve kanuniliği, verginin eşitliği, vergide ölçülülük, adalet ve yerindelik, vergi yükünün dengeli dağılımı” açısından değerlendirilmesi gerekmektedir.

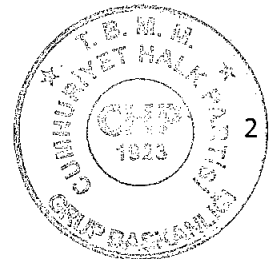
3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununun 2 nci maddesinde TRT’nin gelirleri sayılırken, “Elektrik enerjisi hasılatından bu Kanuna göre ayrılacak paylar”dan bahsedilerek, elektrik enerjisinin gerçek ve tüzelkişiler tarafından kullanılacak kısmından TRT adına pay kesilmesi öngörülmüştür (3093 S. Kanun m. 2/b).

3093 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (c) bendi, “Nihai tüketiciye elektrik enerjisi satan lisanslı tüzel kişilerin iletim, dağıtım, perakende satış hizmetlerine ilişkin bedeller hariç olmak üzere, elektrik enerjisi satış bedelinin yüzde ikisi tutarındaki payı (vergiler, fon ve paylar hariç) faturalarda ayrıca göstermesini ve bedelleri TRT’ye intikal ettirmesini” düzenlemiştir.

3093 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (c) bendinde ise, hesaplanacak bu bedellerin TRT hesaplarına yatırılma süresi ve usulü aktarılmıştır.

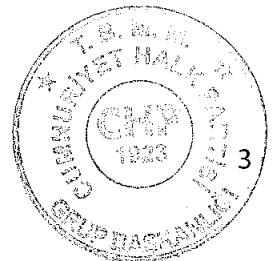
Enerji pahalılığından ötürü zaten yeterince maliyet ve bütçe sorunu yaşayan hanehalklarının ve sektör temsilcilerinin, bir de elektrik enerjisi hasılatından TRT’ye ayrılacak pay yoluyla tümüyle anlamsız, hukuka aykırı bir ödemeye kanun yoluyla zorlanması, ekonomik açıdan, devlet eliyle daha güç bir durumla karşı karşıya bırakılmalarına yol açmaktadır. Elektrik kullanım bedellerinden TRT adına alınan -vergiler hariç- yüzde ikilik pay, sanayi üretimi ve yatırımlarını olumsuz etkilediği gibi, ürün maliyetlerini arttırmak suretiyle, nihai tüketiciye kadar uzanan bir pahalılık zincirine zemin hazırlamaktadır.

Elektrik abonelerinin gerçekte TRT’den hizmet alıp almadığına, bir yayın hizmeti alınsa dahi bu hizmetin niteliğine ve tarafsızlık düzeyine bakılmaksızın tüm abonelerin TRT’ye “pay ödeme” adı altında, yasa yoluyla resmen “haraç” ödemeye zorlanmaları, Anayasamızla güvenceye alınmış “hukuk devleti” ilkesiyle çelişen bir durumdur. TRT’nin özellikle AKP’li yıllarda kamu yayıncılığının neredeyse tüm ilkelerinden uzaklaştırıldığı, tarafsızlığın değil partizanlığın kalesi konumuna getirildiği, siyasi kadrolaşmaya liyakatten daha fazla önem verildiği, seçim dönemleri dahil olmak üzere partiler arasındaki adil rekabet olanaklarının çığnendiği, laik Cumhuriyet’in temel kazanımlarının ve hedeflerinin yok sayıldığı, hatta Mustafa Kemal ATATÜRK başta olmak üzere kurucu kadrolarımızın şahsının ve politikalarının aşağılandığı program içeriklerine ve konuklara yayınlarda sıklıkla yer verildiği örnekleriyle arşivlerde mevcuttur.

Anayasal güvencedeki “hukuk devleti” ilkesi, devlet otoritesinin kişi hak ve özgürlükleri yararına sınırlandırılmasıyla koşut ilerlemiş olup, tüm devlet organlarının eylem ve işlemlerinde hukuk kurallarına bağlı kalmasını şart koşmuştur. Hukukun evrensel kurallarına aykırı çıkan yasaların gerçek ve tüzelkişiler üzerinde bıraktığı olumsuz sonuçların ivedi olarak kaldırılması da “hukuk devleti”ni “kanun devleti”nden ayıran önemli bir adım olacaktır. Kamu maliyesine, vergi hukukuna, kamu kurum ve kuruluşlarının gelir ve harcamalarına ilişkin düzenlemelerde izlenecek esaslar da hukuk devletinin bu temel anlayışıyla bağlantılıdır.

Bu açıdan, gerçek ve tüzelkişilerin kamuya ödeyeceği bedellerin hukuka aykırı düzenlemelerle yasalaştırılması, özellikle sektörel üretimin en temel girdilerinden olan elektrik enerjisinin tüketimiyle ilişkisiz olan zorunlu TRT paylarının elektrik faturalarına yansıtılarak tahsil edilmesi asla kabul edilemez. Elektrik enerjisi gelirlerinden TRT adına kesilen payların yarattığı olumsuz durumlar yıllardan bu yana tartışılmış ancak çözüm konusunda somut adımlar geciktirilmiştir. Sorunun aşılması adına, bahse konu TRT paylarının yasal dayanağını oluşturan Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununun ilgili maddelerinin tümüyle yürürlükten kaldırılması gerekmektedir.

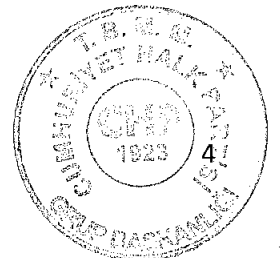

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Genel Gerekçe’de açıklandığı üzere; 4/12/1984 tarihli ve 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununun elektrik enerjisi hasılatından TRT adına ayrılacak payları düzenleyen hükümlerin yürürlükten kaldırılması amaçlanmıştır. Bu sayede, gerek sektörel üretim ve yatırımlardaki maliyetlerin düşürülmesine, gerekse hanehalklarının sadece elektrik kullanımından kaynaklı bedeli ödemesine olanak sağlanmaktadır. Düzenlemeyle, hukuki bir gerçekliğe dayanmayan, haklı bir gerekçesi olmayan, adaletsiz bir yasa düzenlemenin de önüne geçilmektedir.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

**TÜRKİYE RADYO-TELEVİZYON KURUMU GELİRLERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 4/12/1984 tarihli ve 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununun 2 nci maddesinin (b) bendi, 4 üncü maddesinin (c) bendi ve 5 inci maddesinin (c) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

